

De historische wegen van Schilde Van Romeinse nederzettingen tot 19e-eeuwse kasseien.

Hebben de **Romeinen** ooit Schilde bezocht? Het lijkt erop van wel, aangezien er Romeinse nederzettingen zijn gevonden in Wijnegem aan de Houtlaan. Boeren ontdekten stenen tijdens het ploegen van hun akkers, die ze 'steenakkers' noemden. Deze stenen bleken echter scherven te zijn van Romeins aardewerk en tegels.

De Romeinen bouwden **heirbanen**, en het lijkt erop dat de huidige Wijnegemsteenweg zo'n oude heirbaan was. Deze weg liep van Wijnegem naar 's-Gravenwezel en verder naar St Job en het noorden, en verbond verschillende nederzettingen met elkaar.

In de **middeleeuwen** waren er weinig wegen en waren de heirbanen verwaarloosd. De openbare infrastructuur verdween na de val van het Romeinse Rijk rond 400 na Christus. Pas in de 18e eeuw, onder de **Oostenrijkers**, kwam er weer aandacht voor het wegennet.

De Oostenrijkers heersten over de Zuidelijke Nederlanden van 1715 tot 1794. Gedurende deze periode werden de

genummerde N-wegen, de **nationale wegen** en belangrijkste verbindingswegen, aangelegd. Deze N-wegen begonnen in Brussel en liepen naar de vier windstreken. Zo is de N1 de weg vanuit Brussel via Antwerpen en Brasschaat naar Nederland. Het was ook de eerste verharde weg in ons land. De breedte van de hoofdweg werd vastgesteld op 40 Antwerpse voeten, terwijl de wegen tussen dorpen smaller konden zijn, namelijk 16 voet.

In Schilde werd de Turnhoutsebaan aangelegd vanaf 1745. Het was de **tolweg** van en naar Antwerpen, maar velen vermeden de tol door via de Broekstraat te reizen. Langs de Turnhoutsebaan stond een slagboom.

De aanleg werd gefinancierd door kasteelbewoners Jan-Alexander Van Susteren (kasteel van 's-Gravenwezel) en Johanna de Pret (Hof ten Broecke) voor een lengte van 11,5 km. De modderige Moerstraat in 's-Gravenwezel was altijd de enige weg (oude heirbaan) naar St Job.

Op verzoek van het gemeentebestuur ging de kasteelheer akkoord om van zijn privéweg, de St Jobsteenweg, een openbare weg naar St Job te maken. Dit gebeurde in 1850. De voorwaarde die de kasteelheer (jonkheer Gillès) stelde, was dat hij **eeuwige kap- en plantvergunning** langs de bermen verkreeg. Als gevolg hiervan werd in 1967 een deel van de dubbele eeuwenoude beukenrij langs de St Jobsteenweg gekapt.

Ook de Wijnegemsteenweg in 's-Gravenwezel kreeg in 1840 **kasseien**, maar er moest eveneens tol worden betaald bij de Vogelenzang. Plattelandswegen tussen dorpen liepen langs hoger gelegen gronden, aangezien er geen bruggen over waterlopen waren. Van 's-Gravenwezel naar Schilde reizen (en vice versa) was niet eenvoudig.

De kortste route was via de Wijnegemsteenweg, Heirbaan en Kortvoortbaan, waar men door de Zwanebeek kon waden.

Deze situatie veranderde pas in 1906 toen de "**macadam**" werd aangelegd, nu bekend als de Gillès de Pelichyiaan/Brasschaatssteenweg. Deze nieuwe weg verdeelde het grote domein van 's-Gravenwezel (en het familiebezit van de familie Gillès) in twee delen.

Joos Verschueren

De wegen in Schilde vandaag

Project heraanleg Turnhoutsebaan

Vandaag zijn er gemeentewegen en gewestwegen, en die vallen onder verschillende bevoegdheden.

Wat betreft de **gemeentewegen** is het gemeentebestuur bevoegd.

Sinds Schepen Verhulst van Open Vld verantwoordelijk is voor mobiliteit, heeft de gemeente vele kilometers nieuwe fietspaden en fietszones aangelegd, de veiligheid rondom scholen verbeterd en fietsstraten en andere maatregelen geïmplementeerd om de schoolgaande jeugd veilig naar school te laten fietsen.

Voor **gewestwegen** is het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) bevoegd.

Momenteel buigt het AWV zich over de **herinrichting van de Turnhoutsebaan (N12)** in Schilde, van het kruispunt Voeyenbergdreef/ van de Wervelaan tot het kruispunt Wisselstraat/Frans de Beuckeleerlaan. Deze studie is ingegeven door de noodzaak om de riolering te vernieuwen.

Aangezien de weg toch moet worden opengebrouwen, ziet het AWW dit als een kans om de wegstructuur van gevel tot gevel te verbeteren.

Echter, het project zorgt voor onrust en discussie onder handelaars, omdat er volgens het eerste voorstel van het AWW 50% van de **parkeerplaatsen** dreigen te verdwijnen om aan de huidige reglementeringen en normen te voldoen. Ze hebben dan ook veel inwoners een petitie laten ondertekenen tegen het mogelijks verdwijnen van deze parkeerplaatsen.

Het gemeentebestuur heeft nochtans '**parkeerpockets**' beloofd om 50% van het verlies aan parkeerplaatsen te compenseren. Deze kleine parkeerterreinen zijn strategisch gelegen en bieden extra parkeergelegenheid voor bezoekers. Maar de handelaars in Schilde vrezen echter dat dit onvoldoende zal zijn en een negatieve impact zal hebben op hun activiteiten.

Dat een heraanleg noodzakelijk is een **understatement**. Fiets en voetpaden liggen er al jaren slecht bij en het is soms gevaarlijk shoppen in Schilde, zeker met elektrische fietsen en speed pedelecs die tegen hoge snelheid voorbijvliegen. Maar het AWW zal creatief moeten omspringen met de reglementeringen en normen want 50% van de huidige parkeerplaatsen laten verdwijnen is - volgens mijn bescheiden mening- onaanvaardbaar.

We willen niet dat Schilde hetzelfde lot ondergaat als **Mortsel**, waar de ooit zo populaire winkelstraat door te drastische ingrepen is veranderd in een straat vol leegstand.

Of zou het een optie zijn om de Turnhoutsebaan in Schilde om te vormen tot een **fietszone**, vergelijkbaar met de situatie op de Turnhoutsebaan/Carnotstraat in Borgerhout?

Lees: <https://www.wegenenverkeer.be/werken/herinrichting-turnhoutsebaan-schilde>

Het **huidige AWW-voorstel** en een **drone-video** van de Turnhoutsebaan vind je op www.hetverhaalvanschilde.be

Samen voor een betere leefkwaliteit!

Philippe Verschuere
Gemeenteraadslid

GEEF UW MENING!

Vind u het aanvaardbaar dat 50% van de verkeersplaatsen moet sneuvelen omwille van reglementeringen en normen van de Vlaamse overheid?

Geef uw mening via www.hetverhaalvanschilde.be

Philippe & Joos Verschueren

Joos Verschueren, 84 jaar oud, is een al meer dan een halve eeuw trotse inwoner van Schilde-‘s-Gravenwezel. Eerst nam hij zijn intrek in het Zonnebos, om later te verhuizen naar de dorpskern van Schilde. Hij is de patriarch van een gezin met drie kinderen, waaronder **Philippe Verschueren**, die op 54-jarige leeftijd ook meer dan 35 jaar in Schilde-‘s-Gravenwezel heeft doorgebracht en zelf vader is van vier kinderen.

Beide Verschuereus delen een diepgaande passie voor hun gemeente, haar ontwikkeling en hebben beiden betrokkenheid getoond bij hun gemeenschap door dienst te doen als gemeenteraadslid. Door een verbindingslijn te trekken tussen het verleden en de toekomst van Schilde, hopen ze ideeën te introduceren die **gericht zijn op het verbeteren van de levenskwaliteit van alle Schilde inwoners**. En daarbij willen ze graag weten wat u ervan denkt.

(*) Geraadpleegde bronnen:

Heemkundige Kring Jan Vleminck : De tram in Wijnegem 2007
Heemkundige Kring Jan Vleminck : Wijnegem onder de grond 2017
Serge Migom: Van klei tot kerk 2004
Heemkundige Kring Jan Vleminck: 700 jaar Familie van Havre 2004
Joseph Schobbens : Les Environs d’Anvers 42 promenades pédestres 1921
Heemkundige Kring Jan Vlemick: De kastelen van Wijnegem 2016
Heemkring De Drie Rozen : Obiits en Rouwgebruiken bij de Adel 2002
Heemkring De Drie Rozen : Baron de Caters Een leven vol beweging
Heemkring De Drie Rozen: De Vogelenzang een wijk apart
Educatief dossier 2005-2006: Politiek en Spelling
Henri Breugelmans : 100 jaar Parochiekerk 100 jaar klooster 1978
Floris Prims : Geschiedenis van Antwerpen 1947
Heemkring Scilla : diverse artikelen
Heemkring De Drie Rozen: diverse artikelen
Yves van de Werve de Vorsselaer : Légendes et vérités 2009
Jan van den Bergh: Alhier tot Sgravenwezele 1991
Hugo Jacobs, Staf Oorts, Jos Van Bulck Toen we Nederlanders werden en waren 1814-1830
Jacques Claes: De Gebeurtenis Antwerpen Hoe het ging en gaat 2019
Gemeente Schilde en auteurs: Schilde ’s-Gravenwezel in beeld 2011
Roland Baetens: Van abdijdomein tot villapark 2003